

متن پرسش

سلام. حضرت استاد این که گفته می شود عدم نمی تواند منشأ اثر باشد را کمی توضیح دهید؟ اگر این چنین است به عنوان مثال جهل عدم است ولی منشأ اثر می باشد؟ و این موضوع در مسئله شر در فلسفه چگونه بیان می شود؟

متن پاسخ

باسمه تعالی: سلام علیکم: اگر فرصت بفرمایید کتاب شریف عدل الهی شهید مطهری را مطالعه کنید و یا سی‌دی مباحث بنده در مورد عدل الهی را گوش دهید، این مسائل برایتان بهتر روشن می‌شود. همین اندازه در جریان باشید که «عدم» به خودی خود منشأ اثر نیست ولی جهل به عنوان عدم ملکه است یعنی نبودنی که باید می‌بود. به عبارت دیگر علمی باید به جای این جهل بود و انسان به جهت آن که آن علم را ندارد اعمالی انجام می‌دهد که مناسب واقعیات عالم نیست همچنان که در مورد شرّ، گفته می‌شود سیل شر است چون منشأ عدم است در حالی که آب به خودی خود شرّ نیست. پس شر بودن شرور به نحوی ریشه در عدم دارد. موفق باشید.